

Tretji del v Trilogiji IMENA IGRE, C R I S T . D O C ,

CRIST.DOC - OSEBE

*Davi-Protagonist,
Drevi-Nastopajoči,
Osorej-Igralec.*

Osebe v letu	1991,	osemdeseta leta
G o g	-	<i>Dragan Ralić,</i>
E v a	-	<i>Kristina Nardi-Alberi,</i>
P e t e r	-	<i>Kranjc,</i>
D r u g i	-	<i>Gudrun Schiller,</i>
T i	-	<i>Nuša M. Zgonc,</i>
J a z	-	<i>Boštjan Zgonc</i>
O n	-	<i>John Devlin,</i>
O s e b a	-	<i>Zdešar,</i>
P a v e l	-	<i>Pavel Perko,</i>
C l o v	-	<i>Vlado Kristan,</i>
G a g	-	<i>Adela Šmid,</i>
		<i>Karel Brulc,</i>
		<i>Alenka Kristan,</i>
		<i>Peter Čertov,</i>
		<i>Darja Čertov,</i>
		<i>Zora Kristan,</i>
		<i>Milan Kolšek,</i>
		<i>Robert Čas,</i>
		<i>Refik Zarić,</i>
		<i>Zoltán Kaiser,</i>
		<i>Rafael Šmid,</i>
		<i>Marjeta Rozman.</i>

zaključek Prve točke, ORFEJ IN EVRIDIKA in prehod v Prvi nastop,

JUTRO;

str. 296 do 299

Zbor : Iz česa Orfej vselej znova dela
orodje, da z njim skoz kosti izpraska
pekel si, ki ga žge nedolžnost bela?

Trojica : Ta zgodba ostaja Orfejeva večnost,
v nji moritve bele nora godba,
pekel nedolžni je njegova nemost,

ker igra hoje iz smrti je pogodba,
ki z njo Evridike spomin odtrga
z besedo mrtvo jezik, ki je sodba

o videzu sveta, da z njim razvrta

si v mozgu Orfej svoje rane, sliši
nihaj tegá, kar je v Boga zaprto,

Osoréj-Igralec : ljubezni neme vek v svoji hiši.

- *Boben. Silhueti Orfea in Evridike sta izginili. V sceni z gorami ponovno zažari poudarjeni likovni element. Medtem ko se je stebrišče uvrtalo v tla, spoznamo, da je ta lik kažipot v gorah, nekje nad planinsko kočo, katere obrise tudi zagledamo, oblikovan iz starega macesna in čisto takšen, kakršen je bil zaris v prvem delu Trilogije, v Zgubljenih slih, ki je predstavljal Ahuramazdo, staro perzijsko božanstvo.* -

P R V I N A S T O P J U T R O

- *Neposredna okolica planinske koče z gorami v ozadju. Na manjši vzpetini za kočo kažipot. Povsem desno redek gozd ali ruševje. Na levi travnat greben, izza katerega vodi pot v dolino. Veliki šmaren 1991. V tem nastopu se pojavijo*

E v a - KRISTINA NARDI-ALBERI,

P e t e r - KRANJC,

T i - NUŠA M. ZGONC,

J a z - BOŠTJAN ZGONC, sin pokojnega Nušinega adoptivnega očeta,

O n - JOHN DEVLIN,

P a v e l - PAVEL PERKO, alias Pavel Čertov,

C l o v - VLADO KRISTAN.

Iz daljave komaj slišen glas zvona. V ospredju levo se Vlado Kristan ukvarja z deloma razgrnjenim jadralnim padalom. Požvižguje in govorí sam s sabo. -

Vlado : ...Eče bi ded naš... Eče bi ded naš ne segrešil... - Pogleda po soncu. - Ni še poldne.

- *Gleda razgrnjeno padalo, bere na njem večji napis.- Pállach.*

Pállach,.. kaj je že to? Čeh, ki mi ga je prodal se je pisal..?

Podobno?.. Čez noč ga je odneslo domov. Na Jadran je hotel,..

ustavila ga je... vojna. - Po premolku. - In zdaj,.. se bojo umaknili.

Nisem si mislil, da bom petnajstega avgusta že letel s padalom.
Nisem si mislil, da jih bosta... kontrageneral... Janša, Bavčar... -
Premolk. - Mi je že dolgčas... po ta mali? Posvojena hči,.. naj bo kar raje na oni strani. Avstrija. - *Gleda proti grebenom gorá.* - Kar naj še počaka, Albančica. Do jeseni, za v šolo, je še čas. Ko so armadi začeli izklapljati elektriko,.. vedel sem, to bo hudič,.. no, zaenkrat,.. neverjetno,.. je to vse, nič hujšega. Vseeno je bilo boljše,.. da sem si sposodil avto in,.. dokler je še čas, s posvojenko, pred tanki čez mejo. - *Kratek premolk.* - Moja bivša žena... ni marala takšnega... posvojitvenega materinstva, ali kar je to že bilo,.. naj bo torej... krušna hči... zdaj raje na varnem. - *Premolk.* - Vpoklica za teritorialno pa ves čas nič... Me je zgrabilo, in sem jo ubral čez slovensko smer po severni triglavski, na vrh in dol na Staničovo, in na Cmir kozoroge gledat... Ljudi nikjer nobenih, avionov nobenih... Danes pa že s padalom sem. - *Žvižga.* - Eče bi ded naš ne segrešil, te v veki jemu be žiti, starosti ne prijemlonti...

- *Polglasno si poje.* - Če bi ded naš ne grešil, bi res vekomaj živel, brez starosti bi on bil in na Triglav bi letel... - *Reži se sam sebi.* - Če bi ded naš ne zgrešil, bi do morja priletel...
- *Od daleč, izza oblega grebena na levi, se sliši vzklilk Boštjana Zgonca.*

Boštjan : Poserjem se na Lacana!

- *Kratka tišina, pojavi se Pavel, ki se obrača k še nevidnemu Boštjanu.*

Pavel : Ne spoznam se na tega Françoza, omenil sem ga le, ker vem, da so se njegove ideje trdno usidrale med mlajšo generacijo mislecev na Slovenskem. Kar pa tudi ni slučaj.

Boštjan: - *Pojavi se izza brega.* - Nisem,.. niti več mlajša generacija in tudi ne salonski levičar s prijetno selekcionirano druščino... Sicer pa tudi kakšen drugačen mislec nisem... Vesel sem, da kljub simpatijam do vaše kompanije nisem bil nikoli v partiji.

Pavel : Veš,.. res sem nekaj pomenil,.. prej,.. a tudi zdaj, ko se je vse tako obrnilo... Kakor že,.. ni mi vseeno in... lahko rečem,.. ni mi žal, da sem bil v stranki, ki se je v tako pomembnih časih za Slovenijo znala z mero, razumno odločiti. Kot kaže, se bo vse dobro izteklo,.. skoraj brez krvi... In to je zasluga...

Boštjan : Torej nisi več v partiji?

C R I S T . D O C ,
odlomek iz Četrtega nastopa, ZARJA;

str. 350

- Milan in Peter se pijana pojavita na poti sredi prizorišča. -

Milan: Jebeš sociologijo... Razočarala me je. Pove veliko, ampak je istrum,.. imstru,.. jebenti,.. instrument,.. je instrumentalizacija nečesa, česar ni. Ker. V instrumentu ni groze,.. v muziki pa je. In je obup v skladatelju... Se spomniš, v Saigonu,.. ko je bila še vojna,.. posnetka... Šef policije strelja enemu v glavo. Skladatelj...

Peter : Nisem zgodovinar. Ampak. Se ti moram zaupati...

Milan : In groza je v teh,.. kako jim bedasto rečejo,.. poustvarjalcih... Kdo je poustvarjalec v primeru vietnamskega... šefa policije..? Vietnameski sindrom? Sociolog je hladen kot špricar... Čas muke je drugačen od časa zgodovine.

Peter : A ti, Milan, sploh veš? Kakšno rano božjo vlečemo za sabo. Bi morali na tehtnico... Na eno stran vase dogodke, na drugo stran njihov pekel.

Milan : Nič na eno stran in na drugo. Zmiksat!

Peter : Milan, saj ne veš,.. kakšno húdo... Z Notranjskega sem.

Milan: Ti,.. svetipéter... Kakšen obopen gnoj se cedi iz naju. Fantastično zasoljene solze, bogami. En moj foter,.. bogami,.. tako je govoril. Jaz pa čutim, da sva polna teh lagerjev in pobojev in ubogih partizanov in od boga prekletih belih... Jebemo! Kje je tisti plastik,.. tista plastična,.. tista zapakirana glava Krstnikova iz ognjenega mesa..!? - *Rigne ali kaj podobnega.* - Tudi zaumni govor zvokov je. - *Muka in kruli.* -

Peter : To so stoki mojega kesanja.

Milan: Uh, Peter,.. kakšna prijatelja sva. Ker... si tako interesantno belogardističen. Pri nas v hiši smo imeli... ta plave,.. veš ne,.. za kralja. Ampak. Ampak družina v celoti je bila v principu rdeča,.. lageraši. Prava trobojnica sva. Kdo le je zvezda?

C R I S T . D O C ,
dva odlomka pred koncem drame;

str. 372 do 375

Dragan : - *Se predstavi.* - Dragan Ralić. Dolgoletni priatelj...

Pavel : - *Se rokuje.* - Pavel Čertov.

Kristina : - *Vzela je Sveti pismo Kranjcu, govoril Devlinu.*

- Kako bit' hočeš poet in ti pretežko je v prsih nosít' al' pekel al' nebo.

Kranjc : Torej je tudi Sveti pismo poezija?

Boštjan : Vsakdo je poet. - *Položi Kristini med strani knjige kot kazalo vžigalno vrvico, ki jo je bil potegnil iz žepa.* -

Kristina : Tudi Bog Oče. - *Spravi sveto pismo. Devlinu.* - Mislim, da do sedaj nisi razumel. Poslušaj. Ko se predaš,.. kot si predstavljati ne moreš,.. ko dojameš,.. ko zavežeš svojo samoto... v nič, sam izgineš... in je tu ljubezen, vera v to, kar sem jaz... in si ti, ki ti govorim to. Komur govorim,.. verujem vanj. Z ljubeznijo, v kateri se odpovedujem vsemu, kar nam v času ostaja... Ko pozabim na vse,.. tudi na tisto, kar je on,.. ni spomina, razen, da je vse, kar lahko komu res dam moje živo telo. On, ki ne ve zase, a je... Je zlo, ki ga lahko odreši moja odpoved sebi, ker.. spoznavanje,.. to je božje telo. Zlo je... v duhu,.. a je daleč nekje v njegovem imenu milost... Zato sem prišla v to... deželo. Zato me pozabi.

- *Premolk.* -

Adela : - *Pavlu.* - Gospod,.. kakorkoli se že pišete... vem o vas. Ne sprenevedajte se. Bila sem nekoč poročena z enim od vaših,.. pravzaprav z bratom vašega očeta,.. z Lojzom Čertovom. Čutim, da se hočete lotiti mojega prijatelja. Spominjam se vašega predavanja,.. nemara z naslovom... Kultura preseganja obrti v politiki... Toda povem vam. Nova država,.. dokler nimate vesti, da bi se kesali za nedolžne mladenci, ki so bili ubiti kot pripadniki sovražne jugoslovanske armade,.. ni prihodnosti za Slovenijo.

- *Molk.* -

Pavel : Nobena normalna država, ki kaj da nase, česa takega ne stori.

Kranjc : Živimo vendar v svetu, kjer... Kesanje, kdo ga jemlje resno..?

Nuša : Katera država je normalna?

Adela : Kri vseh... seveda tudi tistih, ki so padli na slovenski strani,.. in tudi tujcev,.. čast in dostojanstvo ne samo teh zdaj,.. vseh, ne le tistih, ki so padli ali bili ubiti zaradi kakršnekoli vere v slovensko stvar...

Boštjan : Krivda,.. ali je vir besede?

Nuša : Madona. Če je nekje v vesolju nastal čudež življenja,.. zakaj ne bi nekje na svetu nastala... tudi država, ki bi v sebi prenesla vsaj duhá,.. zavest o takšni krivdi. O krivdi za sovražnikovo smrt.

Kranjc : Zakon entropije...

Pavel : Metafizika... Smrti ne ubežimo...

Boštjan : Kam ji ne ubežimo? V ozadju transcendence je,.. mejdun... Jo ljudje razumemo kot greh?.. - *Adeli*. - Matjaževa vojska je nezavestna ali pa je brez smisla pocrkala.

Adela : ...Slovenija. Nihče od vas se ne spomni na vse, ki so se prežrli skozi bedo stoletij... vse do časa, ko so ustvarjali slovenstvo na primer takšni gospodje svetlobe, kakor so bili... Jakopič, Grohar, Jama. Čeprav so crkvali od lakote, jim ni prišlo na misel, da bi kdo od njih govoril kot lump ali fakin. - *Boštjan ima ves čas rdeče pobarvan nos. Devlin je potem, ko je z njim govorila Kristina, s čopičem nekoliko odmaknjeno od napisa CRI na skali dostavil C, sedel spet za mizo in se posvetil svojemu računalniku. Po daljšem premolku se oglasi Pavel.* -

Pavel : Če dovolite. Že dalj časa poznam... žensko osebo. Vedno sem mislil, da je Rusinja. Zadnjič jo srečam. Reče mi,.. presneti Slovenci,.. mene so v šoli učili v glavnem rusko, s sedemnajstimi so me odgnali v lager. Ukrajinka sem, ne znam zares nobenega, niti lastnega jezika,.. vi Slovenci pa kar svojo državo... - *Se smeje*. -

* * * *

Boštjan : Zamudil sem. Da bi se žrtvoval. Beda. Filozofije ali zgolj ideologij? Vera v pojasnilo,.. v resnici nesposobnost, da bi uzrl... Kaj? Védenje? Beseda, ki bi se odprla dvomu,.. ne,.. beseda, ki bi se odprla svojemu bivanju kot grehu in svoji biti kot smrti... Potem bi uzrl, kar je izven resničnosti. In je imanenca resnice. Zaklan samorog. V igri eshatologij se rojevajo imena. Imenca. Demenca njihove smrtnosti so osebe. Ja? Nesmrtnе, ker imajo vest. Iz roda v rod gre krivde pot. Soglasje s tem, da o namenu svetlobe in teme nimamo pojma. So pa posamezniki, res je, ki se zveličajo v luči nekakšne celote. Kjer stanuje Bog, logos,.. nam pa se prikazuje tisto, kar po nemarnem imenujemo subjekt, predikat in kopula. Paradoksalni vstop nemogočega je, da se prikazujejo vsi hkrati.

Meni? Kakšna oholost duha! Absurd občestva pa je?.. Da bolščimo v krvavi, razcapani marš podob, oseb, besed. Ne vem,.. je to komično, klavrno ali tragično? Lažna katarza z zavestjo o videzu brezčasja in jeziku pojavov, o govorici palimpsestov, govoru kombinacij... Pozabil sem,.. štrikam s pojmi, namesto, da bi se žrtveno odrešil v zveličanje, v spomin na človekov davnostni prihod iz biti... Ta ni metafizična,.. ne,.. transcendentna je in Bog je realna možnost. Nekaj, kar je podobno osebi,.. kadar nič v blaženosti popolne katastrofe uzre samega sebe. Končna sodba, ki razpada zaradi volje po nabitosti podobe z zgodbo. Katere vstajenje je... prst. In obiskanje...

- *Približala se mu je Nuša, sedla poleg njega in ga objela. Za mizo je Boštjana poslušal Dragan Ralić in pozneje Pavel, ki je sledil Nuši in sedel na klop.* -

Pavel : - *Raliću.* - Napis na zidu,.. si ga videl v ječi?

Dragan : - *Po premolku. V srbskem jeziku.* - Verovali smo mi,.. ne u boga,.. u njegovo utelovljenje. I kao Abraham, koji je zaklao svog sina Izaka...

Pavel : Ni ga zakljal...

Dragan : Da. Nije. Goli otok... I svi... gulagi... pa i golgota, koju stvaramo svojim prisustvom u svetu,.. to je nož na grlu sinovom. Zbog takve naše vere,.. ko zna, koja će planina nekog dana krenuti ka Mohamedu?

Pavel : Govoriš kot... zlo... ali kot...?

Dragan : Pavel. Naše je delo van dužnosti i vraća se u biće, negdje i bogzna kada,.. kao bog sam.

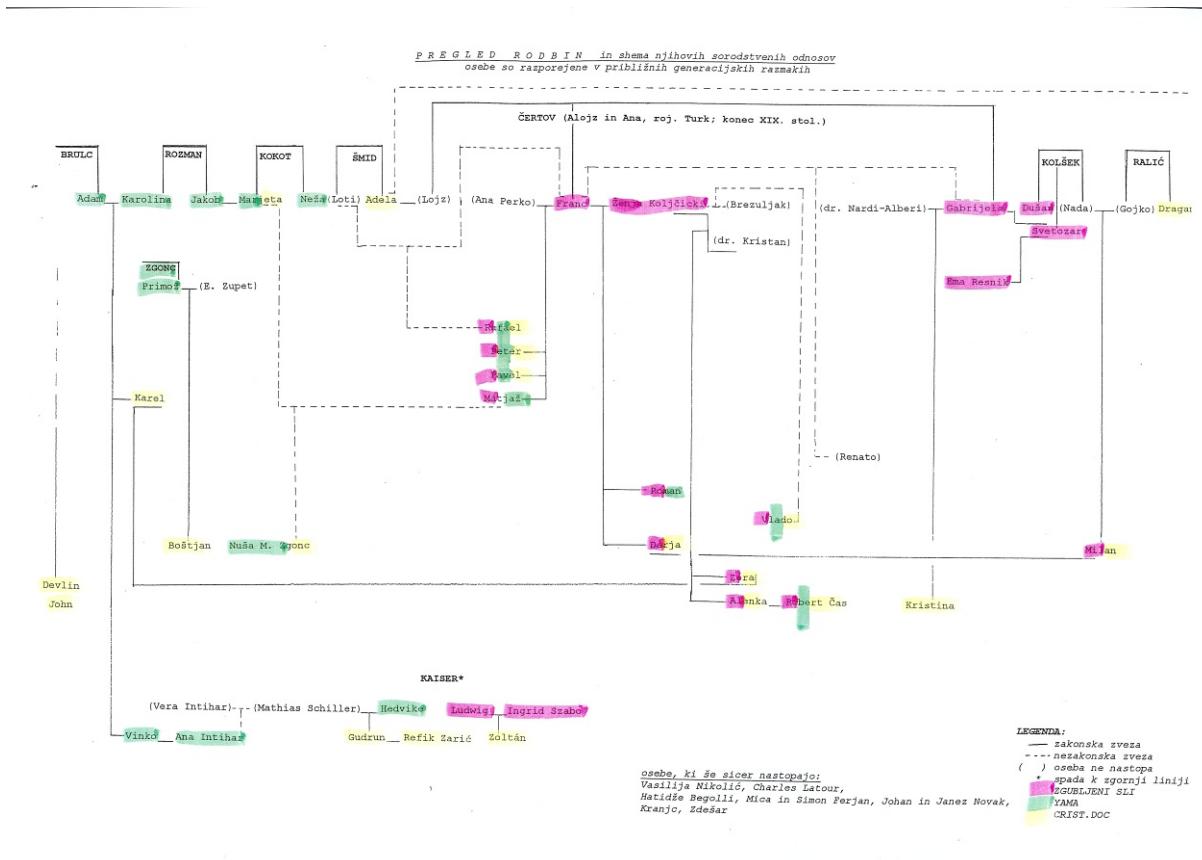
Devlin : - *Ves čas ob računalniku.* - What are you talking about? Ne razumem. Is he Jewish?

Pavel : Žid?..

Nuša : - *Boštjanu.* - Zakaj si tako... ponižen? Ker bi se rad žrtvoval še za koga drugega,.. ne le za očeta? Če te prav razumem, imaš Boga in si svoboden...

Boštjan : Ni takšnega čudeža. Ki bi v njem kdo zmogel spremeniti ustroj sveta. Saj,.. kje je v meni ljubezen, ki bi iz trenutka v trenutek presegala lastno ponižnost, trpljenje, celo sámo žrtvovanje? Kaj šele, da bi se na kakršenkoli način uresničevala projekcija,.. ljubezen za nič ali za drugega kot drugega?..

* * * *

IMENA IGRE

STRUKTURA ČASA IN PREHAJANJE DRAMSKIH LIKOV V RAZLIČNE OSEBE

PORTEMĀO	devetdeseta leta	
ZGUBLJENI SLI	1989	1945
YAMA	1990	1946
CRIST.DOC	1991	začetek osemdesetih let
NA ZLATIH PARCELAH	igra se dogaja ali 2045 ali 2015 ali kadarkoli	

GOG	EVA	PETER	DRUGI	TI	JAZ	ON	OSEBA	PAVEL	CLOV	GAG
franc ludwig	alenka gabrijela	peter dušan	darja ema	zora ingrid	milan charles	robert matjaž	roman franc	pavel svetozar	vlado rafko	ženja vasilija
rafko johan	ana neža	peter adam	hatidže karolina	nuša marjeta	vinko primož	robert matjaž	roman simon	pavel jakob	vlado janez	mica hedvike
dragan karel	kristina alenka	kranjc peter	gudrun darja	nuša zora	boštjan milan	john robert	zdešar refik	pavel zoltán	vlado rafko	adela marjeta
fausto	eve	oblak	valentine	sweety	karkoly	črt	boris	guzej	vavken	orfina

opombe:

odebeljeni tisk - isti igralec je v različnih časih ista oseba

poševni tisk - ista oseba, a različne starosti, se pojavlja v različnih igralkih, ne glede na časovno zaporedje

odebeljeni in poševni tisk - v enem igralcu je dvakrat ista oseba kot v nekem drugem

- v Zlatih parcelah so Rešman, Zalubnik, Rozka igralci, ki sicer nastopajo kot trojica

	NASTOPAJOČI	IGRALEC	PROTAGONIST
PORTEMĀO	Beca	Urh	Zogi
ZGUBLJENI SLI	KRULJAVEC	VIOLINIST	OGLAR
YAMA	Vrtra Vrv pest Zver Dver	prakrt vrvje prst Zvest Pisk	rg črv dlan Krč Vest
CRIST.DOC	DREVI	OSOREJ	DAVI
NA ZLATIH PARCELAH	Rozka	Zalubnik	Rešman